

**MONITORING RADA
SKUPŠTINE ŽUPANIJE
ZAPADNOHERCEGOVA KE**

UVOD

Predizborno izvješće o monitoringu rada Skupštine Županije Zapadnohercegovačke (ŽZH) daje presjek rezultata rada ove institucije od dana konstituisanja pa do 13.09.2010. godine.

Ovo izvješće je još jedno u nizu rezultata nastojanja Centara civilnih inicijativa da kontinuiranim praćenjem i periodičnim izvještavanjem, javnosti omogući uvid u rad institucija vlasti i iste učini odgovornijim u obavljanju svojih obveza.

Predizborno izvješće o monitoringu rada Skupštine Županije Zapadnohercegovačke fokusirano je na analiziranje rada Skupštine kao tijela, ali i pojedinačnog učinka i odgovornosti svakog od zastupnika za razdoblje od 01.01.2007. – 13.09.2010. kako bismo dali potpunu sliku o postignutim uspjesima i propustima u radu najvišeg zakonodavnog tijela u Županiji Zapadnohercegovačkoj.

Pri kreiranju izvješća, kao parametri, uzeti su: „Analiza 12 građanskih problema“ sažeta u dokumentu Građanska platforma, Program rada, zapisnici i drugi materijali sa održanih sjednica Skupštine¹, te CCI-eva izvješća o monitoringu iz prethodnih perioda.

PODSJEĆANJE

Prema posljednjim istraživanjima svaki peti stanovnik BiH gladuje. Razlog jeste i globalna ekonomska kriza koja je imala svoje refleksije i na ovaj region, ali dobrim dijelom su odgovorni i bh. političari koji nisu učinili ništa kako bi ekonomsku krizu ublažili i spriječili da broj korisnika pučkih kuhinja raste svakodnevno.

Upoređujući cijene osnovnih proizvoda s onima u državama u okruženju, nije teško zaključiti kako je BiH jedna od skupljih država. Svakako, njene građane dodatno opterećuju i niska primanja. Prema najnovijim podacima Agencije za statistiku BiH, prosječna plata u BiH je 809,05 KM.

Umirovljenici u prosjeku primaju oko 350 KM. Realna sindikalna potrošačka košarica iznosi 1.650 KM. Iz toga se da zaključiti da većina građana BiH živi na rubu egzistencije.

¹ Kako bi kreirali sveobuhvatan i kvalitetan izvještaj neophodna nam je bila pomoć i dobra suradnja sa tajnicom Skupštine ŽZH gospođom Maricom Bošnjak koja je sve materijale sa sjednica blagovremeno prosljeđivala i kontinuirano bila spremna za suradnju.

Država nema odgovor na ovakvo stanje. Socijalni programi ne postoje, a s obzirom na stanje u gospodarstvu još dugo će BiH biti u krizi. Vlasti nemaju niti mjere za ublažavanje krize, niti strategije za oporavak bh. privrede.

OSNOVNE INFORMACIJE O RADU SKUPŠTINE ŽZH U 2010. GODINI

Rad skupštine ŽZH u posljednjoj godini mandata nip o čemu se ne razlučuje od prethodne 3 godine vladavine. Umjesto da se bave pitanjima od značaja za građane ove županije vlast se ponovo bavila samom sobom. Na 34. sjednici Skupštini Zapadnohercegovačke županije održanoj 04.kolovoza 2010. godine zastupnici su trebali glasovati o prihvaćanju izvršenja proračuna za 2009. godinu, prihvaćanju revizije finansijskih izvješća javnih poduzeća povezanih sa županijom, kao i o planu i programu aktualne Vlade, umjesto toga zastupnici su glasovali o nepovjerenju županijskoj Vladi.

Krajem 2006. godine, nakon općih izbora u BiH, sastavljena je Vlada u Županiji Zapadnohercegovačkoj, koja se temeljila na koaliciji HDZ1990, HSP BiH i NS Radom za boljitak. Na čelo Vlade je izabran Zvonko Jurišić iz HSP-a.

Četiri godine vladavine ove koalicije obilježila je totalna nezainteresiranost za nove projekte i razvoj županije općenito. Djelovanje Vlade obilježeno je općem sukobu interesa, neodgovornošću i nezainteresiranošću za birače.

Prosječni građanin ove županije se ne sjeća nijedne značajnije odluke, koja je usmjerena na poboljšanje općeg društvenog stanja i standarda pojedinca u ŽZH. Poticaji za poljoprivredu, koji su u početku bili jedina velika novost u vladanju nove nomenklature, je ostavila za sobom mnoge repove i sumnju u korupciju, povlaštene interesne skupine i pojedince pri povlačenju poticaja. Pad Vlade dvadesetak dana prije redovitih izbora je nastavila tragikomičnu situaciju sa interesnom koalicijom i upravljanje županijom dovelo do farse.

Za proteklih 8 ipol mjeseci 2010. godine Skupština ŽZH održala je 6 sjednica ali su se neke sjednice održale u više nastavaka pa je ukupan broj zasijedanja Skupštine ŽZH u 2010. godini porastao na 10.

Na održanim sjednicama zastupnici su razmatrali 54 točke dnevnog reda od čega je 1 točka povučena od strane predlagatelja, 9 točaka je skinuto s dnevnog reda i 4 točke Skupština nije prihvatila. Među točkama koje koje nisu prošle skupštinsku proceduru Zakona o izmjeni Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave na dnevnom redu Skupštine našao se dva puta od čega jednom nije bio prihvaćen a drugi put je skinut s dnevnog reda zbog izostanka predlagatelja.

Slijedi pregled mjera koje nisu prošle skupštinsku proceduru

Pregled mjera	Napomena
Mišljenje na Inicijativu za donošenje Zakona o izmjeni Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti obitelji s djecom (Narodne Novine ŽZH, broj: 16/01, 11/02, 4/04 i 9/05) Ministarstva financija ŽZH	30.sjednica Skupštine – inicijativa poučena iz Skupštinske procedure od strane predlagatelja
Prijedlog Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju	32.sjednica Skupštine-zakon nije prihvaćen
Prijedlog Zakona o srednjem strukovnom obrazovanju i obuci u Županiji Zapadnohercegovačkoj	32.sjednica Skupštine-zakon nije prihvaćen
Prijedlog Zakona o izmjeni Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave	32.sjednica Skupštine-zakon nije prihvaćen
Plan i program rada Vlade ŽZH za 2010. godinu	33.sjednica Skupštine-nije prihvaćen
Izvešće o radu Vlade ŽZH za 2009. godinu	33.sjednica Skupštine-nije prihvaćeno
Prijedlog Zakona o unutarnjim poslovima ŽZH	34.sjednica – skinut s dnevnog reda zbog nedolaska predlagatelja
Prijedlog Zakona o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija	34.sjednica – skinut s dnevnog reda zbog nedolaska predlagatelja
Prijedlog Zakona o izmjeni Zakona o službenom glasilu ŽZH	34.sjednica – skinut s dnevnog reda zbog nedolaska predlagatelja
Prijedlog Zakona o izmjeni Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave	34.sjednica – skinut s dnevnog reda zbog nedolaska predlagatelja
Prijedlog jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u tijelima uprave u ŽZH	34.sjednica – skinut s dnevnog reda zbog nedolaska predlagatelja
Prijedlog Odluke o preuzimanju vlasničkih prava nad poljoprivrednim zemljištem	34.sjednica – skinut s dnevnog reda zbog nedolaska predlagatelja
Plan i program rada Vlade ŽZH za 2010. godinu	34.sjednica – skinut s dnevnog reda zbog nedolaska predlagatelja
Program rada skupštine ŽZH za 2010. godinu	34.sjednica – skinut s dnevnog reda zbog nedolaska predlagatelja
Izvešće o izvršenju Proračuna ŽZH za razdoblje 1.1.-31-12-2010. godine	34.sjednica – skinut s dnevnog reda zbog nedolaska predlagatelja

Bez obzira na poslovničku obvezu blagovremenog kreiranja Programa rada Skupština ŽZH punih osam ipol mjeseci radi bez ovog važnog dokumenta. Istina, Program rada je kreiran i zastupnicima na usvajanje ponuđen na 34.sjednici Skupštine održanoj 4. Kolovoza 2010. godine, ali isti nije prihvaćen

od strane zastupnika, odnosno skinut je s dnevnog reda jer su zastupnici smatrali da je besmisleno usvojiti Program rada Skupštine bez Programa rada Vlade ŽZH.

Kada su upitanju zakonodavne aktivnosti rad Skupštine ŽZH može se okarakterisati samo kao poražavajući.

Za proteklih 8 ipol mjeseci Skupština ŽZH usvojila je samo 2 zakona i u parlamentarnu proceduru uvela 1 zakon, dok je broj zakona koji nisu prihvaćeni ili su skinuti s dnevnog reda je znatno veći i iznosi 6 zakona!

Zakoni koje je usvojila Skupština ŽZH
Zakon o izvršavanju Proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2010. godinu
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim pristojbama

Zakoni koje je Skupština ŽZH uvela u proceduru
Nacrt Zakona o vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima u Županiji Zapadnohercegovačkoj

Zakoni koje je nije usvojila Skupština ŽZH
Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju
Zakon o srednjem strukovnom obrazovanju i obuci u Županiji Zapadnohercegovačkoj
Zakon o izmjeni Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave
Zakon o unutarnjim poslovima ŽZH
Zakon o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija
Zakon o izmjeni Zakona o službenom glasilu ŽZH

PREGLED REZULTATA U KOMPLETNOM MANDATU

Formirana 10.11.2006. godine, Skupština ŽZH je od početka mandata pa do 31.08.2010. godine održala 34 sjednice i raspravljala o 317 točaka dnevnog reda uključujući zastupnička pitanja kao točku dnevnog reda svakog zasijedanja.

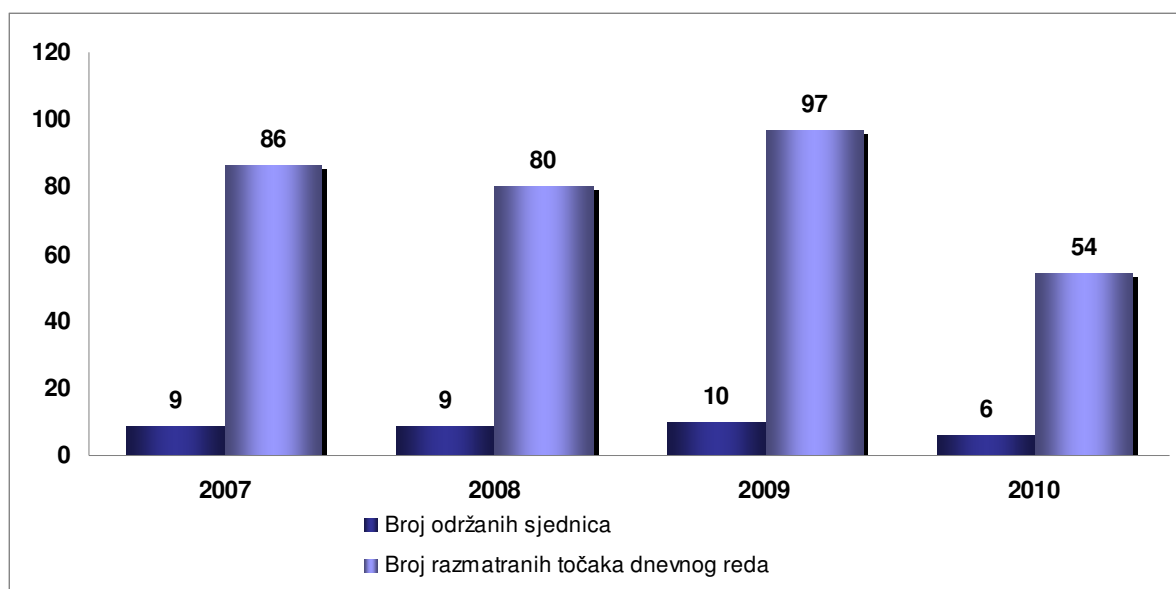
Budući da Skupština ŽZH nema Program rada 2010. godinu, nismo bili u mogućnosti pružiti potpunu informaciju o realizaciji programskih aktivnosti. U 2007. godini nije bilo moguće identificirati sve mjere koje Skupština planira realizirati, jedino zakoni su bili jasno definirani pa smo analizirali procenat realiziranih zakona. Naime u 2007. godini Skupština je realizirala 58% planiranih zakona. Programom rada za 2008. godinu Skupština Županije Zapadnohercegovačke je planirala 64 aktivnosti od čega 33 zakona, a zaključno sa 31.12.2008. godine realizovano je ukupno 24 akta ili 37,5% svih planiranih aktivnosti od čega 14 zakona ili 42% od planiranog. 19 zakona iz Programa rada za 2008. godinu ostalo je u stavci planirano.

2009. godinu Skupština ŽZH je počela i punih sedam mjeseci (210 dana) radila bez Programa rada. Programom rada Skupštine ŽZH za 2009. godinu planirano je 79 zakonodavnih aktivnosti i to 41 zakon

i 38 podzakonskih i informativno – analitičkih djelatnosti. Od 41 planiranog zakona, 14 zakona (34%) su zakoni preneseni iz Programa rada za 2008. godinu, odnosno zakoni koji su bili planirani i nisu realizirani tijekom 2008. godine.

U 2009. godini Skupština ŽZH je usvojila 15 zakona u formi prijedloga i u parlamentarnu proceduru uvela još 5 zakona, odnosno iste usvojila u formi nacrt. Od ukupno 20 zakona koje je razmatrala Skupština ŽZH 18 zakona su zakoni planirani Programom rada i 2 zakona koja nisu planirana Programom rada.

Ukoliko promatramo realizaciju zakona iz Programa rada, Skupština ŽZH je u 2009. godini planirala usvajanje 41 zakonskog akata. Zaključno sa 31.12.2009. godine Skupština je od planiranog 41 zakona utvrdila 13 zakona u formi prijedloga i još 5 zakona je uvela u proceduru odnosno iste prihvatila u formi nacrt. Drugim riječima, od 41 planiranog zakona samo 13 zakona ili 32 % istih je u potpunosti realizirano.

Dijagram 1: Rad Skupštine ŽZH u 2007., 2008., 2009. i 2010. Godine

Kada govorimo u usvajanju zakona situacija također nije sjajna, ni tu zastupnici nisu pokazali zavidne rezultate. Za cijeli mandat Skupština ŽZH usvojila je 52 zakona i u skupštinsku proceduru uvela 5 zakona.

U tabeli koja slijedi napravljen je pregled svih usvojenih zakona i zakona koji su u proceduri u protekle 4 godine.

Redni broj	Usvojeni zakoni	Godina
1.	Zakon o policijskim službenicima ŽZH	2007
2.	Zakon o izmjenama Zakona o Porezina ŽZH	2007
3.	Zakon o Proračunma u ŽZH	2007
4.	Zakon o izvršenju Proračuna ŽZH za 2007.	2007
5.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju državnom imovinom-	2007
6.	Zakon o izmjenam ai dopunama Zakona o Agenciji za privatizaciju u ŽZH	2007
7.	Zakon o nostrifikaciji i ekvivalenciji stranih obrazovnih isprava	2007
8.	Zakon o novčanoj potpori u primarnoj poljoprivrednoj i prehrambenoj industriji	2007
9.	Zakon o policijskim službenicima ŽZH	2007
10.	Zakon o osnivanju Javne ustanove ljekarne u ŽZH	2007
11.	Zakon o pravima izabраниh dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti u ŽZH	2007
12.	Zakon o estradnoj djelatnosti	2007
13.	Zakon o pravobraniteljstvu u ŽZH	2007
14.	Zakon o trgovini	2007
15.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o županijskim ministrastvima i drugim tijelima uprave	2007
16.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama	2007
17.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima	2007
18.	Zakon o grobljima	2007
1.	Prijedlog Zakona o izvršenju Proračuna ŽZH	2008
2.	Prijedlog Zakona o Županijskom zavodu za pravnu pomoć	2008
3.	Prijedlog Zakoma o izmjenama i dopunama Zakona o županijskim ministrastvima i drugim tijelima županijske uprave	2008
4.	Prijedlog Zakona o izmjenama Zakona o oružju	2008
5.	Prijedlog Zakona o sudskim pristojbama	2008
6.	Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem školstvu	2008
7.	Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom Školstvu	2008
8.	Prijedlog Zakona o namještenicima u tijelima državne	2008

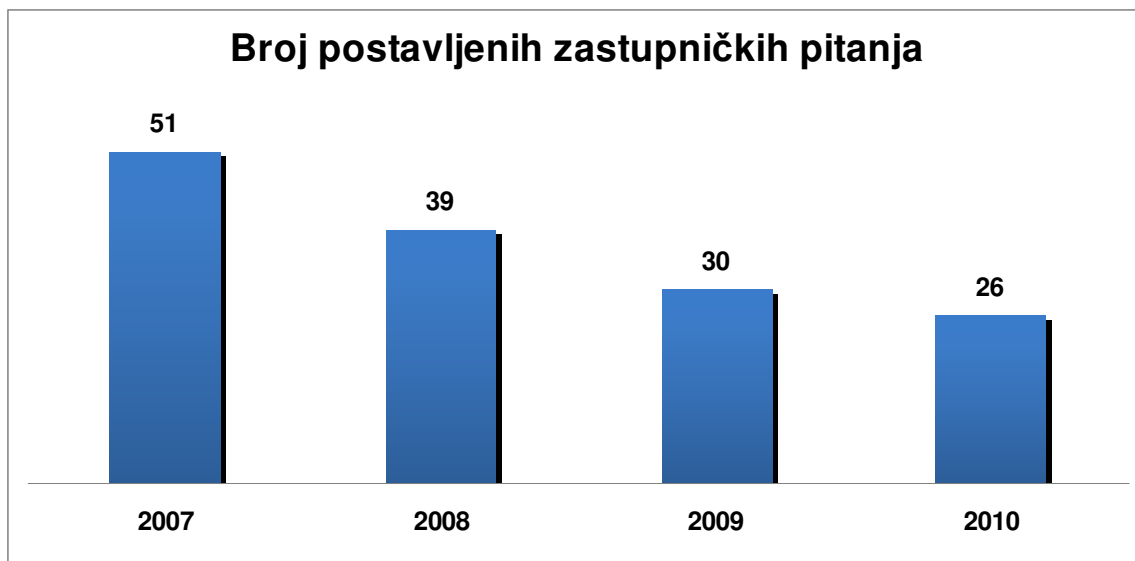
	službe u ŽZH	
9.	Prijedlog Zakona o sigurnosti prometa na cestama u ŽZH	2008
10.	Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave	2008
11.	Prijedlog Zakona o izmjenama Zakona o županijskim upravnim pristojbama	2008
12.	Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima ŽZH	2008
13.	Prijedlog Zakona o državnim službenicima u tijelima državne službe u ŽZH	2008
14.	Prijedlog Zakona o unutrašnjim poslovima	2008
15.	Prijedlog Zakona o trgovini	2008
16.	Prijedlog Zakona o policijskim službenicima	2008
17.	Prijedlog Zakona o porezima ŽZH	2008
1.	Zakon o lokalnoj samoupravi ŽZH	2009
2.	Zakon o udžbenicima i nastavnim sredstvima za osnovne i srednje škole ŽZH	2009
3.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o proračunima ŽZH	2009
4.	Zakon o izvršenju Proračuna ŽZH za 2009. godinu	2009
5.	Zakon o javnom redu i miru ŽZH	2009
6.	Zakon o inspekcijama ŽZH	2009
7.	Zakon o izmjeni Zakona o državnim službenicima u tijelima državne službe u ŽZH	2009
8.	Zakon o pripadnosti javnih prihoda u ŽZH	2009
9.	Zakon o visokom obrazovanju ŽZH	2009
10.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim pristojbama	2009
11.	Zakon o porezima ŽZH	2009
12.	Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti ŽZH	2009
13.	Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave	2009
14.	Zakon o športu u ŽZH	2009
15.	Zakon o županijskom zavodu za pravnu pomoć	2009
1.	Zakon o izvršavanju Proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2010. godinu	2010
2.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim pristojbama	2010
Zakoni koji su trenutno u proceduri		
1.	Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju ŽZH	2009
2.	Zakon o muzejskoj djelatnosti ŽZH	2009

3.	Zakon o srednjem strukovnom obrazovanju i obuci	2009
4.	Zakon o zaštiti od požara	2009
1.	Nacrt Zakona o vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima u Županiji Zapadnohercegovačkoj	2010
	Zakoni koji su skuinuti ili nisu prihvaćeni	
1.	Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju	2010
2.	Zakon o srednjem strukovnom obrazovanju i obuci u Županiji Zapadnohercegovačkoj	2010
3.	Zakon o izmjeni Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave	2010
4.	Zakon o unutarnjim poslovima ŽZH	2010
5.	Zakon o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija	2010
6.	Zakon o izmjeni Zakona o službenom glasilu ŽZH	2010

U 2009. Godini u skupštinsku proceduru uvela je 5 zakona od kojih je samo jedan zakon u 2010. Godini prihvaćen u formi prijedloga dok preostala 4 zakona joj uvijek čekaju usvajanje.

AKTIVNOSTI ZASTUPNIKA

Prema poslovniku o radu Skupštine ŽZH zastupnici u Skupštini mogu pokrenuti pitanja od interesa za građane koje predstavljaju u Skupštini i tražiti odgovor u pismenoj ili usmenoj formi. Ovo pravo zastupnici u Skupštini ŽZH iskoristili su 146 puta tijekom cijelog mandata.

Dijagram 2: Pregled postavljenih zastupničkih pitanja tokom cijelog mandata

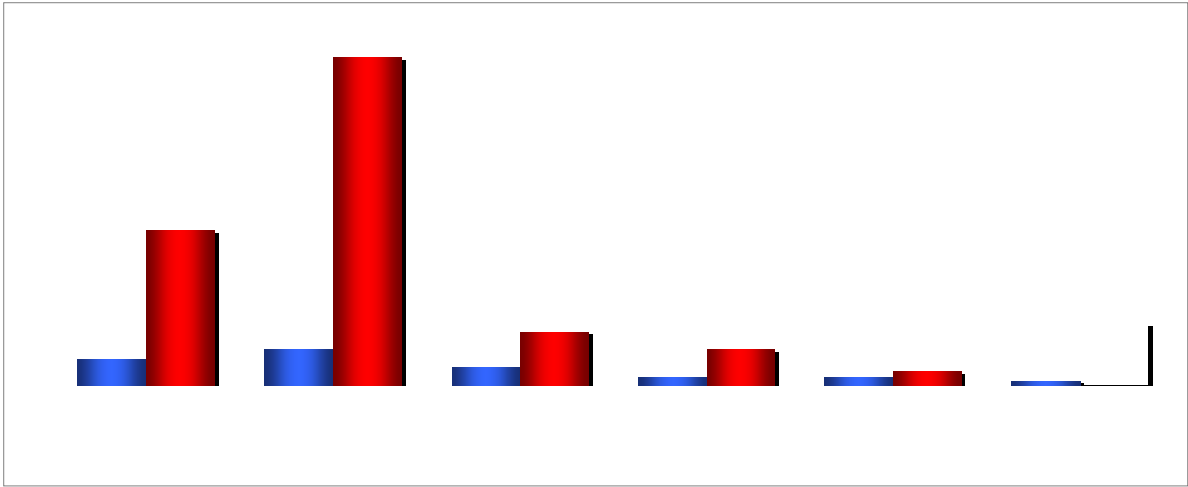
Najaktivniji u postavljanju zastupničkih pitanja tijekom cijelog mandata bio je zastupnik Predrag Kožul (HZD BiH) sa postavljenim 21 zastupničkim pitanjem.

Od 23 zastupnika u Skupštini ŽZH samo dva zastupnika nikada tijekom mandata nisu imali zastupničko pitanje. Radi se o zastupnici Sanijeli Ljubić (HSP) i predsjedniku Skupštine Zlatku Jurilju (HDZ 1990).

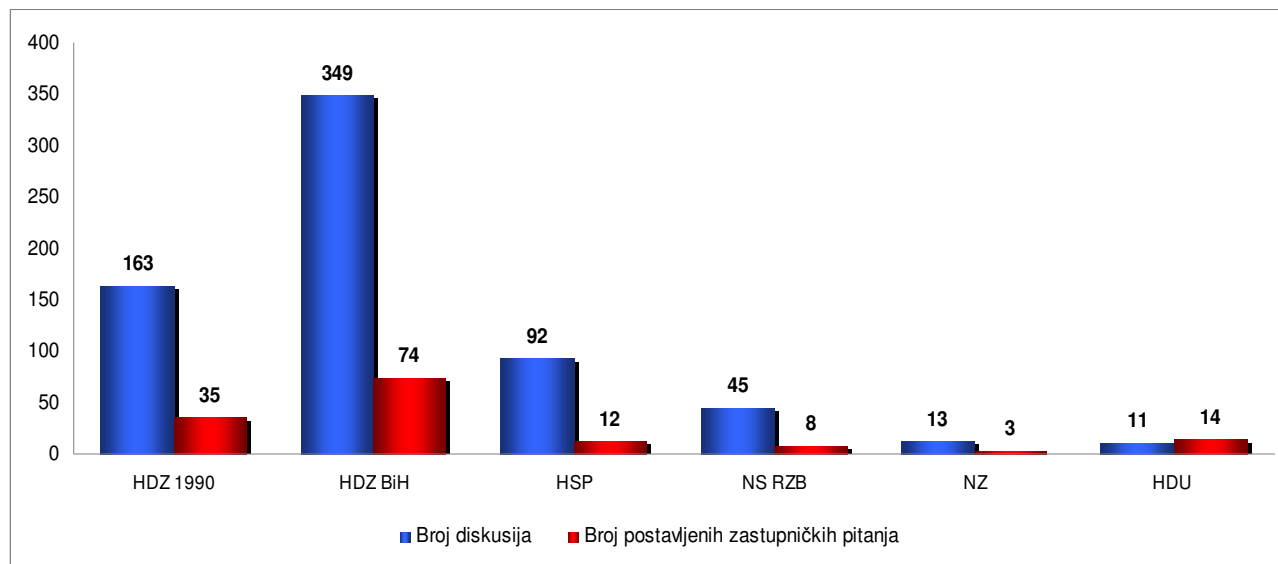
Tabela u nastavku pokazuje koliko pitanja je postavio svaki od zastupnika u svom četverogodišnjem mandatu.

Redni broj	Zastupnik	Stranka	Broj postavljenih zastupničkih pitanja u toku mandata
1.	Silvana Alilović	Neovisna zastupnica	2
2.	Antonela Primorac	HDZ 1990	7
3.	Milenko Bandur	HDZ 1990	7
4.	Mara Ereš	HDZ 1990	5
5.	Vitimir Filipović	HDZ 1990	15
6.	Zlatko Jurilj	HDZ 1990	0
7.	Jadranko Lasić	HDZ 1990	1
8.	Ante Boras	HDZ BiH	6
9.	Ivan Brkić	HDZ BiH	7
10.	Predrag Kožul	HDZ BiH	21
11.	Viktor Lasić	HDZ BiH	14
12.	Anđelko Mikulić	HDZ BiH	18
13.	Ivan Paponja	HDZ BiH	5
14.	Mladen Šimić	HDZ BiH	2
15.	Hrvoje Sopta	HDZ BiH	1
16.	Branko Čorluka	HSP Đapčić dr. Jurišić	1
17.	Sanijela Ljubić	HSP Đapčić dr. Jurišić	0
18.	Luka Pavlović	HSP Đapčić dr. Jurišić	7
19.	Mate Pavković	HSP Đapčić dr. Jurišić	4
20.	Slobodan Tomić	Narodna stranka Radom za boljitak	5
21.	Miroslav Galić – Muratović	Narodna stranka Radom za boljitak	3
22.	Ante Kvesić	NEOVISNI ZASTUPNIK	1
23.	Zdravko Pirić	HDU	14

Promatrano iz stranačkog kuta, u postavljanju zastupničkih pitanja, najaktivniji bili zastupnici HZZ BiH koji su postavili 74 zastupnička pitanja, a potom zastupnici HDZ 1990, sa 35 postavljenih pitanja.

		boljita	
21.	Miroslav Galić – Muratović	Narodna stranka Radom za boljita	33
22.	Ante Kvesić	NEOVISNI ZASTUPNIK	4
23.	Zdravko Pirić	HDU	11

PRIMANJA ZASTUPNIKA

Iako svi prethodno navedeni podaci svjedoče o poražavajućem učinku aktualne vlasti, kao i velikoj disproporciji u osobnom doprinosu u radu Skupštine pojedinih zastupnika, isti su jako dobro plaćeni za svoj (ne)rad u Skupštini.

Skupština ŽZH broji 23 zastupnika od kojih je njih 11 profesionalno angažirano, dok preostalih 12 zastupnika su zastupnici koji rade u privatnim ili državnim poduzećima i nisu profesionalno angažirani u Skupštini ŽZH.

Nije upitno to što je profesionaliziran određeni broj zastupničkih mjesta i što su to ljudi koji ostvaruju redovita mjesečna primanja na koje se također plaćaju i puni doprinosi za zdravstveno i mirovinsko osiguranje, upitno je to što se ne zna koliko traje njihov radni dan i koje su njihove obveze i dužnosti jer ova oblast nije definirana Poslovníkom o radu Skupštine. Kako bi rad i sredstva koja se izdvajaju za plaće profesionalno angažiranih zastupnika bila u potpunosti javna i definirana potrebno je žurno

napraviti izmjene u Poslovniku o radu Skupštine ŽZH i definirati pozicije zastupnika profesionalaca kroz njihova prava i obveze.

Mjesečna primanja profesionalno angažiranih zastupnika se sastoje od plaće, naknade za topli obrok, nadoknade za minuli rad i zastupničkog paušala u iznosu od 432,00 KM.

Mjesečna primanja zastupnika koji nisu profesionalno angažirani se sastoje od zastupničkog paušala u iznosu od 432,00 KM. Također, zastupnici koji nisu profesionalno angažirani u Skupštini ŽZH imaju pravo na razliku plaće. Pojašnjenja radi, ako zastupnik radi u nekoj državnoj ili privatnoj firmi i njegova mjesečna plaća je manja od plaće koju u Skupštini ŽZH ostvaruje profesionalno angažirani zastupnik, onda ima pravo na naplatu razlike kako bi i on imao plaću koliku ima i njegov kolega profesionalac.

Zastupnici koji su članovi jednog ili više radnih tijela Skupštine nemaju nadoknadu za rad u tim tijelima izuzev predsjednika tih tijela koji nisu profesionalno angažirani u Skupštini ŽZH. Znači, zastupnici koji su predsjednici nekog od radnih tijela Skupštine a nisu profesionalno angažirani zastupnici imaju pravo na novčanu naknadu u iznosu od 100,00 KM po održanoj sjednici.

Plaće profesionalno angažiranih zastupnika u Skupštini ŽZH se prema podacima iz 2009. godine kreću od 2.000 KM do 2.500 KM te tako 1 profesionalno angažirani zastupnik za vrijeme svog 4-godišnjeg mandata može zaraditi od 88.000 KM do 110.000 KM, za što bi radniku u BiH sa prosječnom plaćom od 800 KM trebalo od 10 do 12 godina, da ne spominjemo umirovljenika sa najnižom mirovinom od 296 KM u FBiH i 160 KM u RS-u ovi iznosi su nedostižan san.

Prema izvješću Centra za istraživanja i studije (GEA) iz lipnja 2010. godine, „zastupničke plaće u Norveškoj, Nemačkoj, Sloveniji ili Europskom parlamentu ne prelaze tri prosječna primanja u zemlji. Isti princip važi i u Srbiji i Hrvatskoj. Ovakav nesrazmjer između visine zastupničkih plaća i životnog standarda građana u BiH ukazuje na ozbiljne probleme i nedostatke u funkcioniranju postojećih modela utvrđivanja plaća u navedenim domaćim parlamentima“, navodi se u Izvješću centra za istraživanja i studije.²

Postavlja se opravdano pitanje, jesu li BH političari zaista zaslužili toliki novac s obzirom na aktualno stanje u državi u kojoj je još uvijek prisutno ekstremno siromaštvo, u kojoj svaki građanin nema pristup osnovnoj zdravstvenoj zaštiti, u kojoj je korupcija prisutna u svim sferama javnog života, te je postala gotovo „općeprihvaćena i normalna“ pojava?

² URL: <http://www.gea.ba/latn/?page=10&kat=15&vijest=23>

Zaključci

- Tijekom cijelog mandata Skupština ŽZH ostvarila poražavajuće rezultate sa svega 52 usvojena zakona i 6% mjera koje mogu na sustavan način doprinijeti rješenju problema građana iz sfere zdravstva, obrazovanja, zapošljavanja itd;
- U cijelom mandatu Skupština ŽZH održala je 34 sjednice, na kojima su zastupnici razmatrali 317 mjera, postavili 146 zastupničkih pitanja (cca. 6 pitanja po zastupniku), pokrenuli 28 inicijativa, te imali 673 diskusije. Zastupnici u Skupštini ŽZH tijekom svog mandata niti jednom nisu pokrenuli donošenje nekog zakona.
- postoji jedan dio zastupnika koji kontinuirano ostvaruju loše rezultate u aktivnom sudjelovanju na sjednicama. Riječ je o sljedećim zastupnicima:
Zastupnica **Sanijela Ljubić (HSP Đapić dr. Jurišić)** se u 2007. godini nije niti jednom javila za riječ po bilo kom osnovu. Svoju zastupničku šutnju kratko je prekinula u 2008. godini kada je za cijelu godinu imala dvije diskusije da bi u 2009. I 2010. godini ponovo bila apsolutno neaktivna. Zastupnica Ljubić ponovno je kandidirana za Skupštinu ŽZH!
- Zastupnik **Hrvoje Sopta (HDZ BiH)** je u 2007. godini imao jedno zastupničko pitanje i jednom je sudjelovao u diskusiji, nakon toga cijelu 2008., 2009. I 2010. godinu ovaj zastupnik je bio apsolutno neaktivan. **Zastupnik Hrvoje Sopta je profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini ŽZH!**
Slično rezultate ima i zastupnik **Ante Kvesić (Neovisni zastupnik)** koji je od početka mandata pa do danas imao 1 zastupničko pitanje i 4 učešća u diskusijama.
Jadranko Lasić (HDZ 1990) se u pomenutom razdoblju javio svega 7 puta za riječ.
- U Skupštini ŽZH postoji jedan broj zastupnika koji svoju zastupničku dužnost shvataju ozbiljno i aktivno sudjeluju na sjednicama skupštine od početka svog mandata (u smislu postavljanja zastupničkih pitanja, upućivanja inicijativa, te sudjelovanja u diskusijama), a radi se o zastupnicima koje smo kontinuirano isticali kao pozitivne primjere kroz protekla izvješća, a to su: **Milenko Bandur (HDZ 1990); Ivan Brkić (HDZ BiH); Predrag Kožul (HDZ BiH); Viktor Lasić (HDZ BiH); Anđelko Mikulić (HDZ BiH); Luka Pavlović (HSP Đapić dr. Jurišić); Miroslav Galić (NS RzaB) i Branko Ćorluka (HSP Đapić dr. Jurišić).**
- Kada je riječ o zapošljavanju, zabilježen je znatan pad zaposlenih lica na kraju 2009. godine, u odnosu na 2006. godinu, što je izravna posljedica svjetske ekonomske krize, ali i općenito lošeg stanja u gospodarstvu u ŽZH.
- Iako je rad Skupštine što se tiče poštivanja Zakona o slobodnom pristupu informacijama na visokoj razini, ista je pokazala dosta manjkavosti kada je riječ o poštivanju Zakona o Proračunu ŽZH i vlastitog Poslovnika o radu. Sa usvajanjem Proračuna u ŽZH se kasnilo u u sve četiri

godine mandata. Poslovnik o radu nije ispoštovan u segmentu usvajanja Programa rada koji nije usvajan blagovremeno, a 2010. Godinu Skupština ŽZH uopće nema Program rada.

- Ne postoji jasna odgovornost (institucionalna i pojedinačna) za loše ostvarene rezultate u dosadašnjem radu.

PREGLED AKTIVNOSTI ZASTUPNIKA KOJI SU SE KANDIDIRALI ZA NAREDNE IZBORE

	IME I PREZIME	ANTONELA PRIMORAC
	PROFESIONALNAO ANGAŽOVAN DA/NE	DA
	STRANKA	HDZ 1990
	BROJ IZOSTANAKA ZASTUPNIKA SJEDNICA SKUPŠTINE	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1.948,00 KM ³ + nadoknada za minuli rad
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPĆIM IZBORIMA 2006. godine	572
	NA PREDSTOJEĆIM OPĆIM IZBORIMA KANDIDIRALA SE ZA:	SKUPŠTINA ŽZH
PREDLOŽENO NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE ŽZH TIJEKOM MANDATA		
ZAKON	ZASTUPNIČKA PITANJA/INICIJATIVE	UČEŠĆE U RASPRAVI
0	7 / 1	35

	IME I PREZIME	MILENKO BANDUR
	PROFESIONALNAO ANGAŽOVAN DA/NE	NE
	STRANKA	HDZ 1990
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	432,00 KM
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPĆIM IZBORIMA 2006. godine	1029
	NA PREDSTOJEĆIM OPĆIM IZBORIMA KANDIDIRAO SE ZA:	SKUPŠTINA ŽZH
PREDLOŽENO NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE ŽZH TIJEKOM MANDATA		
ZAKON	ZASTUPNIČKA PITANJA/INICIJATIVE	UČEŠĆE U RASPRAVI
	7 / 6	62

³ Mjesečna primanja sastoje se od mjesečne neto plaće u iznosu od 1296,00 KM, paušala 432,00 KM; toplog obroka 220,00 KM i nadoknade za minuli rad.

Centri Civilnih Inicijativa (CCI) je bosanskohercegovačka nevladina, neprofitna i nestranačka organizacija, koja djeluje na prostoru cijele BiH i koja ima urede u Tuzli, Sarajevu, Banja Luci, Mostaru, Bihaću i Doboju. Misija organizacije je promoviranje aktivnog sudjelovanja građana u demokratskim procesima u BiH.

	IME I PREZIME	MARA EREŠ
	PROFESIONALNAO ANGAŽOVAN DA/NE	NE
	STRANKA	HDZ 1990
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	432,00 KM⁴
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPĆIM IZBORIMA 2006. godine	576
	NA PREDSTOJEĆIM OPĆIM IZBORIMA KANDIDIRALA SE ZA:	SKUPŠTINA ŽZH
PREDLOŽENO NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE ŽZH TJEKOM MANDATA		
ZAKON	ZASTUPNIČKA PITANJA/INICIJATIVE	UČEŠĆE U RASPRAVI
0	5 / 2	21

	IME I PREZIME	BRANKO ĆORLUKA
	PROFESIONALNAO ANGAŽOVAN DA/NE	DA
	STRANKA	HSP ĐAPIĆ DR. JURISIĆ
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1948,00 KM⁵ + nadoknada za minuli rad
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPĆIM IZBORIMA 2006. godine	723
	NA PREDSTOJEĆIM OPĆIM IZBORIMA KANDIDIRAO SE ZA:	SKUPŠTINA ŽZH
PREDLOŽENO NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE ŽZH TIJEKOM MANDATA		
ZAKON	ZASTUPNIČKA PITANJA/INICIJATIVE	UČEŠĆE U RASPRAVI
0	1 / 2	38

⁴ Zastupnici koji nisu profesionalno angažirani u Skupštini ŽZH imaju mjesečnu nadoknadu od 432,00 KM na ime paušala, također svi zastupnici imaju pravo na nadoknadu putnih troškova kada prisustvuju sjednicama Skupštine ili učestvuju u radu određenih povjerenstava.

⁵ Mjesečna primanja sastoje se od mjesečne neto plaće u iznosu od 1296,00 KM, paušala 432,00 KM; toplog obroka 220,00 KM i nadoknave za minuli rad.

	IME I PREZIME	MIROSLAV GALIĆ – MURATOVIĆ
	PROFESIONALNAO ANGAŽOVAN DA/NE	DA
	STRANKA	NS“RADOM ZA BOLJITAK
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1948,00 KM⁶ + nadoknada za minuli rad
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPĆIM IZBORIMA 2006. godine	854
	NA PREDSTOJEĆIM OPĆIM IZBORIMA KANDIDIRAO SE ZA:	SKUPŠTINA ŽZH
PREDLOŽENO NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE ŽZH TJEKOM MANDATA		
ZAKON	ZASTUPNIČKA PITANJA/INICIJATIVE	UČEŠĆE U RASPRAVI
0	0 / 1	6

	IME I PREZIME	SANIJELA LJUBIĆ
	PROFESIONALNAO ANGAŽOVAN DA/NE	NE
	STRANKA	HSP ĐAPIĆ DR. JURIŠIĆ
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	432,00 KM⁷
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPĆIM IZBORIMA 2006. godine	480
	NA PREDSTOJEĆIM OPĆIM IZBORIMA KANDIDIRALA SE ZA:	SKUPŠTINA ŽZH
PREDLOŽENO NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE ŽZH TJEKOM MANDATA		
ZAKON	ZASTUPNIČKA PITANJA/INICIJATIVE	UČEŠĆE U RASPRAVI
0	0 / 0	2

⁶ Mjesečna primanja sastoje se od mjesečne neto plaće u iznosu od 1296,00 KM, paušala 432,00 KM; toplog obroka 220,00 KM i nadoknave za minuli rad.

⁷ Zastupnici koji nisu profesionalno angažirani u Skupštini ŽZH imaju mjesečnu nadoknadu od 432,00 KM na ime paušala, također svi zastupnici imaju pravo na nadoknadu putnih troškova kada prisustvuju sjednicama Skupštine ili učestvuju u radu određenih povjerenstava.

	IME I PREZIME	ZLATKO JURILJ
	PROFESIONALNAO ANGAŽOVAN DA/NE	DA – ZAMJENIK PREDSEDNIKA SKUPŠTINE
	STRANKA	HDZ 1990
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	2.236,00 KM⁸ + nadoknada za minuli rad
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPĆIM IZBORIMA 2006. godine	1425
	NA PREDSTOJEĆIM OPĆIM IZBORIMA KANDIDIRAO SE ZA:	SKUPŠTINA ŽZH- KANDIDAT HSP – Dr. Ante Starčević
PREDLOŽENO NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE ŽZH TJEKOM MANDATA		
ZAKON	ZASTUPNIČKA PITANJA/INICIJATIVE	UČEŠĆE U RASPRAVI
0	0 / 0	12

	IME I PREZIME	PREDRAG KOŽUL
	PROFESIONALNAO ANGAŽOVAN DA/NE	DA
	STRANKA	HDZ BIH
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1948,00 KM⁹ + nadoknada za minuli rad
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPĆIM IZBORIMA 2006. godine	1632
	NA PREDSTOJEĆIM OPĆIM IZBORIMA KANDIDIRAO SE ZA:	Parlament FBiH
PREDLOŽENO NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE ŽZH TJEKOM MANDATA		
ZAKON	ZASTUPNIČKA PITANJA/INICIJATIVE	UČEŠĆE U RASPRAVI
0	21 / 3	86

⁸ Mjesečna primanja sastoje se od mjesečne neto plaće u iznosu od 1.584,00 KM, paušala 432,00 KM; topljog obroka 220,00 KM i nadoknade za minuli rad.

⁹ Mjesečna primanja sastoje se od mjesečne neto plaće u iznosu od 1296,00 KM, paušala 432,00 KM; topljog obroka 220,00 KM i nadoknade za minuli rad.

	IME I PREZIME	LUKA PAVLOVIĆ
	PROFESIONALNAO ANGAŽOVAN DA/NE	NE
	STRANKA	HSP ĐAPIĆ DR. JURISIĆ
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	432,00 KM¹⁰
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPĆIM IZBORIMA 2006. godine	484
	NA PREDSTOJEĆIM OPĆIM IZBORIMA KANDIDIRAO SE ZA:	SKUPŠTINA ŽZH
PREDLOŽENO NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE ŽZH TJEKOM MANDATA		
ZAKON	ZASTUPNIČKA PITANJA/INICIJATIVE	UČEŠĆE U RASPRAVI
0	7 / 2	37

	IME I PREZIME	MATE PAVKOVIĆ
	PROFESIONALNAO ANGAŽOVAN DA/NE	DA
	STRANKA	HSP ĐAPIĆ DR. JURISIĆ
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1948,00 KM¹¹ + nadoknada za minuli rad
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPĆIM IZBORIMA 2006. godine	523
	NA PREDSTOJEĆIM OPĆIM IZBORIMA KANDIDIRAO SE ZA:	SKUPŠTINA ŽZH
PREDLOŽENO NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE ŽZH TJEKOM MANDATA		
ZAKON	ZASTUPNIČKA PITANJA/INICIJATIVE	UČEŠĆE U RASPRAVI
0	4 / 2	15

¹⁰ Zastupnici koji nisu profesionalno angažirani u Skupštini ŽZH imaju mjesečnu nadoknadu od 432,00 KM na ime paušala, također svi zastupnici imaju pravo na nadoknadu putnih troškova kada prisustvuju sjednicama Skupštine ili učestvuju u radu određenih povjerenstava.

¹¹ Mjesečna primanja sastoje se od mjesečne neto plaće u iznosu od 1296,00 KM, paušala 432,00 KM; toplog obroka 220,00 KM i nadoknade za minuli rad.

	IME I PREZIME	SLOBODAN TOMIĆ
	PROFESIONALNAO ANGAŽOVAN DA/NE	NE
	STRANKA	NS“RADOM ZA BOLJITAK“
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	432,00 KM¹²
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPĆIM IZBORIMA 2006. godine	678
	NA PREDSTOJEĆIM OPĆIM IZBORIMA KANDIDIRAO SE ZA:	SKUPŠTINA ŽZH
PREDLOŽENO NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE ŽZH TJEKOM MANDATA		
ZAKON	ZASTUPNIČKA PITANJA/INICIJATIVE	UČEŠĆE U RASPRAVI
0	5 / 0	12

¹² Zastupnici koji nisu profesionalno angažirani u Skupštini ŽZH imaju mjesečnu nadoknadu od 432,00 KM na ime paušala, također svi zastupnici imaju pravo na nadoknadu putnih troškova kada prisustvuju sjednicama Skupštine ili učestvuju u radu određenih povjerenstava.